

Warszawa, 27 lutego 2026 r.

Sz. P.

Barbara Nowacka
Ministra Edukacji

Szanowna Pani Ministro,

w związku z pojawiającymi się w przestrzeni publicznej informacjami dotyczącymi przyszłości przedmiotu edukacja zdrowotna, w tym rozważanej obligatoryjności z wyłączeniem komponentu dotyczącego edukacji seksualnej, przedstawiam stanowisko Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

Jako organizacja od 35 lat zajmująca się ochroną dzieci przed krzywdzeniem, w tym wykorzystywaniem seksualnym, zdecydowanie rekomendujemy wprowadzenie edukacji zdrowotnej jako przedmiotu obowiązkowego w pełnym, integralnym kształcie. Wszystkie jego komponenty dotyczące zdrowia fizycznego, psychicznego, higieny cyfrowej, relacji interpersonalnych oraz rozwoju seksualnego tworzą spójny system wiedzy i kompetencji. Wyłączenie któregośkolwiek z nich spowoduje powstanie luki programowej i osłabi skuteczność całego przedmiotu.

Prawo dziecka do rzetelnej, dostosowanej do wieku wiedzy wynika wprost z postanowień **Konwencji o prawach dziecka**, w szczególności art. 13 i 17, gwarantujących dostęp do informacji służących jego dobru i rozwojowi. W sytuacji braku systemowej edukacji szkolnej młodzi ludzie poszukują wiedzy w internecie i tzw. mediach społecznościowych, czy w materiałach pornograficznych, otrzymując treści zniekształcone, oparte na stereotypach, często nacechowane przemocą, oderwane od wiedzy o zdrowych relacjach i budowaniu związku w oparciu o wzajemny szacunek.

Edukacja dotycząca rozwoju seksualnego nie jest odrębnym, „ideologicznym” modułem, lecz naturalnym elementem wiedzy o rozwoju człowieka, dojrzewaniu, zdrowiu psychicznym, relacjach, odpowiedzialności i granicach. Jest także jednym z kluczowych narzędzi profilaktyki przemocy seksualnej. Uczy rozpoznawania przekraczania granic, wzmacnia świadomość zgody, pomaga identyfikować sytuacje przemocy i wskazuje ścieżki uzyskania pomocy. Dzieci i młodzież, które rozumieją pojęcia autonomii ciała i prawa do ochrony, są lepiej przygotowane do reagowania na zagrożenia.

Ma to szczególne znaczenie w świetle wyników badań. Badanie przeprowadzane przez NASK, wykazało, że niemal co piąty uczeń (18,2%) uważał, że seksualne gesty i komentarze są w szkole czymś normalnym, co dziesiąty uznał za powszechne dotykanie drugiej osoby bez jej zgody (9,9%); normalizował tzw. cyberflashowanie¹ (9,8%); stalking seksualny (9,2%); frottagę² (9,1%)³. Z kolei z badań przeprowadzonych

¹ otrzymywanie materiałów seksualnych przez telefon

² ocieranie się o charakterze seksualnym

³ NASK (2025): Agresja i przemoc seksualna w internecie.

przez FDDS wynika, że 26% młodzieży doświadczyło wykorzystywania seksualnego bez kontaktu fizycznego, a 8% z kontaktem fizycznym, w tym połowa ze strony rówieśników⁴. Dane te jednoznacznie pokazują skalę problemu oraz potrzebę wzmocnienia działań profilaktycznych.

Edukacja seksualna prowadzi też do poprawy wskaźników związanych ze zdrowiem publicznym: podwyższa wiek inicjacji seksualnej, zmniejsza liczbę ciąż wśród nastolatek, ogranicza występowanie chorób przenoszonych drogą płciową, wzmacnia kompetencje społeczne i umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji⁵.

Edukacja zdrowotna w pełnym wymiarze ma również istotny walor wyrównywania szans. Nie wszystkie rodziny prowadzą z dziećmi rozmowy o dojrzewaniu i seksualności – często z powodu braku kompetencji, wiedzy lub poczucia skrępowania. Obowiązkowy przedmiot nie zastępuje wychowania rodzinnego, lecz zapewnia minimalny, równy standard wiedzy i bezpieczeństwa dla wszystkich uczniów. Jego fakultatywność spowoduje, że dzieci najbardziej narażone na przemoc, zaniedbanie lub dezinformację pozostaną bez systemowego wsparcia.

Warto podkreślić także kontekst dynamicznych zmian społeczno-kulturowych. Młodzież funkcjonuje dziś w środowisku silnie nasyconym treściami cyfrowymi, często nacechowanymi seksualnością czy wręcz pornografią. Szkoła powinna stanowić przestrzeń, w której młodzi ludzie uczą się krytycznego myślenia, odpowiedzialności za własne decyzje, budowania relacji opartych na szacunku oraz przeciwdziałania stereotypom i przemocy.

Mając na uwadze powyższe argumenty, apelujemy o wprowadzenie obowiązkowej edukacji zdrowotnej w jej pełnym, spójnym kształcie, obejmującym także komponent dotyczący rozwoju seksualnego. Jest to rozwiązanie zgodne z międzynarodowymi standardami ochrony praw dziecka, rekomendacjami instytucji eksperckich oraz najlepszym interesem dzieci i młodzieży.

Z poważaniem

Renata Szredzińska
wiceprezeska zarządu
Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę

⁴ Makaruk, K., Drabarek, K., Popyk, A., Wójcik, Sz. (2023). Diagnoza przemocy wobec dzieci w Polsce 2023. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę.

⁵ Rodríguez-García, A., Botello-Hermosa, A., Borrallo-Riego, Á., & Guerra-Martín, M. D. (2025). Effectiveness of Comprehensive Sexuality Education to Reduce Risk Sexual Behaviours Among Adolescents: A Systematic Review. *Sexes*, 6(1), 6. <https://doi.org/10.3390/sexes6010006>